

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 1. juli 2022
Sagsnummer: 2022-135

./.

Til udvalgets orientering fremsendes hermed grundnotat om tysk forslag til fælles henstilling om fiskeriforanstaltninger for beskyttelse af sandbanker og stenrev i Østersøen (delegeret retsakt).

Tyskland har udfærdiget forslag til fælles henstilling.

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, men skønnes at have en positiv påvirkning på beskyttelsesniveauet i EU i øvrigt.

Regeringen støtter, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Rasmus Prehn

/

Jesper Wulff Pedersen

Den 30. juni 2022
FVM 184

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om tysk forslag til fælles henstilling om fiskeriforanstaltninger for beskyttelse af sandbanker og stenrev i Østersøen (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

I medfør af grundforordningen 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik, skal forslag til fiskeriforanstaltninger, som medlemsstaterne tager initiativ til med henblik på overholdelse af forpligtelserne i EU's miljølovgivning, koordineres regionalt og fremsendes i form af en fælles henstilling til Kommissionen. Kommissionen kan herefter, hvis den finder den fælles henstilling fyldestgørende, efter høring af Europa-Parlamentet og Rådet, vedtage en delegeret retsakt. Tyskland har fremsat forslag til fiskeriregulering i fem Natura 2000-områder i Østersøen. Forslaget lægger op til et forbud mod anvendelse af bundslæbende redskaber i hele eller dele af områderne. Danmark, Sverige, Polen, Estland, Finland, Letland og Litauen har fiskerirettigheder i områderne, og skal derfor konsulteres omkring de foreslåede fiskerireguleringer. Landingsværdierne for dansk fiskeri i de fem områder, hvor der indføres fiskerirestriktioner er opgjort til i alt ca. 0,5 mio. kr. Tyskland har udfærdiget forslag til fælles henstilling. Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, men skønnes at have en positiv påvirkning på beskyttelsesniveauet i EU i øvrigt. Regeringen støtter, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Grundforordningen 1380/2013 om den fælles fiskeripolitik, særligt artikel 18, lægger op til et regionalt samarbejde mellem medlemsstater med en direkte forvaltningsmæssig interesse inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik. De pågældende medlemsstater kan i overensstemmelse med artikel 11 og 18 fremsende en fælles henstilling om en fiskeriregulering til Kommissionen.

Kommissionen kan på baggrund heraf vedtage fiskerireguleringen i en delegeret retsakt med hjemmel i artikel 11, stk. 2, og artikel 18 i forordning (EU) nr. 1380/2013.

Kommissionen kan først vedtage en delegeret retsakt efter høring af Den Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komite for Fiskeri (STECF). Den delegerede retsakt kan kun vedtages og træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder. Fristen for indsigelse kan dog forlænges med yderligere to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller fra Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med simpelt flertal, mens Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

Det forventes, at forslaget om fiskeriregulering i de tyske områder kan vedtages som en delegeret retsakt senest seks måneder efter, at den fælles henstilling er modtaget i Kommissionen.

Formål og indhold

Det tyske forslag omfatter beskyttelse af kortlagte habitattyper (sandbanker og stenrev) via et forbud mod bundsløbende fiskeri i hele eller dele af de fem tyske Natura 2000-områder, og skal medvirke til at opfylde kravene i EU's habitatdirektiv 92/43/EØF. Den foreslåede fiskeriregulering vil ligeledes bidrage til opnåelse af god miljøtilstand under havstrategidirektivets 2008/56/EF forpligtelser.

Konkret ønsker Tyskland at indføre fiskeriforanstaltninger i fem Natura 2000-områder beliggende i Østersøen, hvor andre medlemsstater har fiskerirettigheder. Derfor er Tyskland forpligtet til at høre og koordinere udformningen af forslaget til fiskeriregulering med de medlemsstater, som har fiskerirettigheder i området. Tyskland, Danmark, Sverige og Polen har udøvet fiskeri i og omkring de fem tyske områder omfattet af forslaget.

I overensstemmelse med de aftalte retningslinjer om regionalt samarbejde i regi af Baltfish-samarbejdet¹ er der nedsat en ad hoc arbejdsgruppe med deltagelse af embedsmænd fra de berørte medlemsstater. Arbejdsgruppens formål er at drøfte det faglige grundlag og formulere et forslag til en fælles henstilling.

Områderne og den foreslåede fiskeriregulering er følgende:

1. *Fehmarn Belt*: Helårligt forbud mod udøvelse af bundsløbende fiskeri i dele af området for beskyttelse af sandbanker og stenrev.
2. *Kadet Trench*: Helårligt forbud mod udøvelse af bundsløbende fiskeri i dele af området for beskyttelse af stenrev.
3. *Western Rønne Bank*: Helårligt forbud mod udøvelse af bundsløbende fiskeri i hele området for beskyttelse af stenrev.
4. *Adler Ground*: Helårligt forbud mod udøvelse af bundsløbende fiskeri i hele området for beskyttelse af sandbanker og stenrev.
5. *Pomeranian Bay with Odra Bank*: Helårligt forbud mod udøvelse af bundsløbende fiskeri i dele af området for beskyttelse af sandbanker.

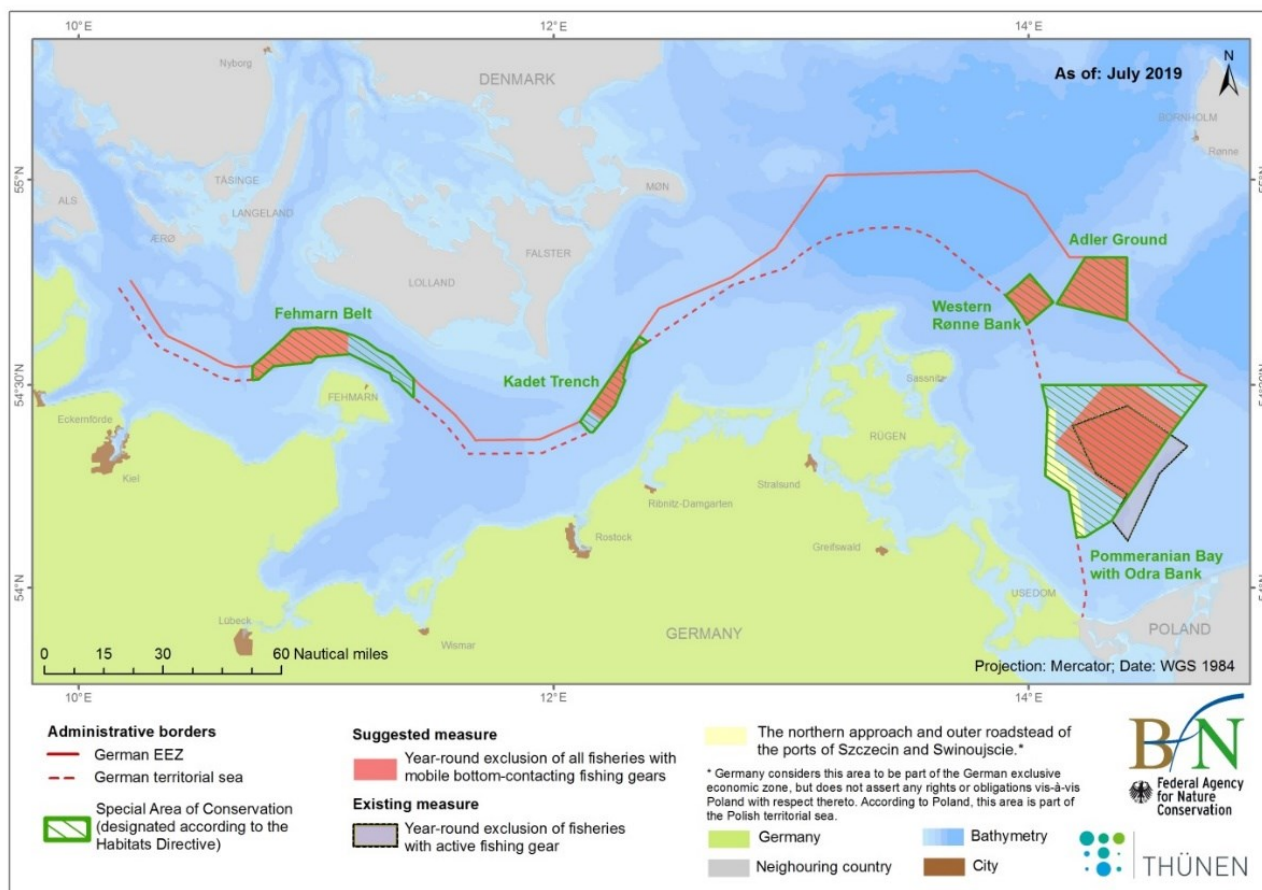
For en nærmere geografisk beskrivelse af det tyske forslag henvises til figur 1.

Kontrol og monitorering

For fartøjer med Vessel Monitoring System (VMS), foreslås der krav om øget signalfrekvens, hvert 10. minut i stedet for hver time, når fartøjerne befinder sig af en afstand inden for fire sømil fra områderne. For fartøjer med en længde under 12 meter, der ikke er udstyret med VMS, foreslås enten anvendelse af Automatisk Identifikations System (AIS) eller et andet system, som gør det muligt at spore og identificere fiskefartøjer, der benytter bundsløbende redskaber.

¹ Regionalt fiskeriforvaltningsforum for EU-landene omkring Østersøen.

Figur 1: Overblik over beliggenheden af de fem tyske Natura 2000-områder.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles fiskeripolitik, hvorfor nærhedsprincippet er tilgodeset.

Gældende dansk ret

Ikke relevant.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Det forventes, at forslaget får begrænsede statsfinansielle konsekvenser, idet der kan være en øget kontrolopgave forbundet med at monitorere danske fartøjer, der fisker i og omkring de tyske Natura 2000-områder. Udgifterne afholdes inden for ministeriets egen ramme.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Landingsværdierne for dansk fiskeri i de fem områder, hvor der indføres fiskerirestriktioner er opgjort til i alt ca. 0,5 mio. kr. i årligt gennemsnit for perioden 2015-20. Der forekommer især dansk fiskeri med bundtrawl i området 'Fehmern Bælt'. Det gennemsnitlige danske fiskeri i dette område er beregnet til ca. 480.000 kr. årligt i perioden 2015-20. Danmark har hovedparten af fiskeriet i dette område efterfulgt af Tyskland. I de andre fire områder er de gennemsnitlige danske landingsværdier beregnet til mellem 1.500 kr. og 21.000 kr. årligt. Ved indregning af sparede variable omkostninger forbundet med fiskeritaktiviteterne i områderne kan de erhvervsøkonomiske konsekvenser opgøres til ca. 225.000- 275.000 kr. årligt i perioden.

For fartøjer, der ønsker at udøve fiskeri inden for fire sømil fra de beskyttede Natura 2000-områder, kan der være udgifter forbundet med at efterleve kravene til de VMS (Vessel Monitoring System)- eller AIS (Automatisk Identifikations System)-systemer, som fiskefartøjerne skal være udstyret med. Udgifterne afhænger af, hvorvidt fiskefartøjerne allerede i dag har de systemer, der stilles krav om. Anskaffelsesprisen for nye systemer, der lever op til de stillede krav vurderes at være ca. 10-20.000 kr.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark, men forventes at forbedre beskyttelsesniveauet generelt i EU.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i §5-udvalget (fiskeri).

Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation (DFPO) påpeger, at et sundt havmiljø er en forudsætning for at kunne drive et bæredygtigt og rentabelt fiskeri. Regulering af fiskeriet i særlige sårbare områder behøver ikke være i modstrid med ønsket om at drive et bæredygtigt fiskerierhverv. DFPO finder dog, at dette forslag har båret præg af at være gennemført af enkelte medlemsstater i en "top down" proces, hvor der ikke er taget hensyn til fiskerierhvervets interesser. Særligt påpeger DFPO, at det danske fiskerierhverv ikke er blevet hørt, selvom der er danske aktiviteter i farvandene. Det er DFPO's opfattelse, at EU prøver at sikre en dialog mellem medlemslandene omkring det faglige grundlag for naturbeskyttelse inden for EU, men at processen giver det medlemsland, der fastholder sine "krav" længst ret. DFPO påpeger, at i det tyske forslag er det primært Femern området, hvor der er danske fiskeriinteresser. DFPO mener ikke, at der i forslaget er taget hensyn til danske fiskeriinteresser i den regulering, der er foreslået fra Tysklands side.

Danmarks Naturfredningsforening er af den overbevisning, at alle beskyttede områder bør have fiskeriforanstaltninger, hvis fiskeriet påvirker de habitater og arter, som områderne er udpeget for. For "Fehmarn Belt" mener Danmarks Naturfredningsforening, at et helårligt forbud mod udøvelse af fiskeri med bundslæbende redskaber bør udvides til at omfatte hele Natura 2000-området. For "Kadet Trench" mener Danmarks Naturfredningsforening, at et helårligt forbud mod udøvelse af fiskeri med bundslæbende redskaber bør udvides til at omfatte hele Natura 2000-området. For områderne "Western Rønne Bank", "Adler Ground" og "Pomeranian Bay With Odra Bank" finder Danmarks Naturfredningsforening, at der bør indføres et længere forbud mod garn for at beskytte marsvinene. Der blev indført et forbud mod garnfiskeri i nogle af områderne for at undgå bifangst af marsvin som dækker november til januar. Danmarks Naturfredningsforening mener ikke, at det er tilstrækkeligt. Danmarks Naturfredningsforening

mener i stedet, at der bør indføres et forbud mod garn hele året, men som minimum mellem november til april for at undgå, at marsvin bliver fanget som bifangst i disse områder.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Tyskland har i samarbejde med de øvrige relevante medlemsstater (Sverige, Polen og Danmark) udarbejdet forslag til en fælles henstilling, og det forventes, at landene opnår enighed om den fælles henstilling.

Det vurderes, at der fra Rådet ikke vil blive gjort indsigelser mod Kommissionens delegerede retsakt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen forholder sig positiv til gennemførelse af tiltag i fiskeriforvaltningen, der vil øge beskyttelsen af udpegede habitattyper i Natura 2000-områder.

Det er regeringens opfattelse, at forpligtelserne i henhold til direktiverne kan opnås ved forslaget, og at der er en fornuftig balance mellem de foreslåede tiltag og beskyttelsesbehovet. Foreslået fiskeriregulering skal være proportional, tage udgangspunkt i videnskabelig rådgivning og være kontrollerbar.

Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelser mod udstedelsen af den konkrete delegerede retsakt på grundlag af den fælles henstilling, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.